

RIKTNING FÖR FINLAND

– SOCIALDEMOKRATERNAS **EKONOMISKA LINJE I SEX PUNKTER**

1.

FART PÅ EXPORTEN.

Finlands exportkonkurrenskraft måste återställas. Konkurrenskraften bör förbättras på alla delområden: både vad gäller kostnadsnivå, produktivitet, kunnande och produkturval. Vi behöver en långsiktig, täckande och moderat lönelösning, som förbättrar priskonkurrenskraften och tryggar löntagarnas köpkraft. Utgångspunkten ska vara att löneförhöjningarna dimensioneras i förhållande till den öppna sektorns produktivitetsutveckling – samt stöder målet om lönejämställdhet. Att åtgärda Finlands försvagade priskonkurrenskraft förutsätter under de närmaste åren ytterst moderata lönehöjningar.

Basen för exporten bör breddas geografiskt, förädlingsgraden höjas och vi bör främja tillväxt i nya branscher. Siktet ska inställas på de marknader som växer snabbast.

Genom specialisering och genom att koncentrera resurserna för att lösa de svåraste globala problemen kan Finland bli en aktör som är viktigare än vad vår storlek skulle förutsätta. De finländska företagen har kunnande, och en tillväxtpotential exempelvis i fråga om lösningar som kan begränsa klimatförändringen, främja ren luft och rent vatten, energieffektivitet, förnybar energi, avfallshantering och digital teknologi. De här möjligheterna måste vi kunna utnyttja bättre. I servicebranschen har vi betydande möjligheter vad gäller utbildning, välfärdsservice och turism.

Statsmakten bör i högre grad stöda företagens internationalisering och deras tillträde till nya exportmarknader. Besluten om produktionen och dess försäljning fattas alltid i företagen, men statsmakten kan på ett effektivare sätt erbjuda det stöd, de verktyg och det samarbete som krävs för att de ska nå nya marknader. Utmaningen är dels att finna potentiella export- och tillväxtföretag, stärka företagens exportkunnande, underlätta deras väg till marknaden, utveckla företagsrådgivningen, främja exporten och dels utveckla finansieringsarrangemangen.

Staten ska vid behov agera som en möjliggörare för ny lönsam affärsverksamhet och stöda begynnande företagsamhet och tillväxtverksamhet. Staten och kommunerna kan också ha en betydande roll som skapare av referensmarknader. Offentliga anskaffningar bör utnyttjas kreativt och aktivt i försök med och ibruktagande av nya innovationer i hemlandet. Så skapas exempel på exportfrämjande verksamhet.

Vi ska med samhälleliga beslut sänka kostnaderna för företag som konkurrerar på den internationella marknaden. Konkurrenskraften kan förbättras om vi tar i bruk ett kompensationsystem för utsläppshandelskostnaderna, med vilket vi ersätter de elprishöjningar som prishöjningarna på utsläppsätterna medför. Industrins energibörda bör vara på samma nivå som i vårt konkurrentland Sverige. Vi ska sänka logistikkostnaderna. Det förutsätter en tillräcklig nivå på våra huvudfärleder, att vi fortsätter med tillfälligt sänkta färledsavgifter och banskatter samt granskar beskattningen av yrkestrafiken.

Vi ska utnyttja Finlands arktiska ställning fullt ut. Vi ska göra Finland till ett centrum för logistik och datatrafik mellan Europa och Asien.

RIKTNING FÖR FINLAND

2.

ÖKA INVESTERINGARNA.

Att stärka den reella konkurrensraften i Finlands ekonomi förutsätter att vår produktionskapacitet breddas och förnyas samt kraftfulla satsningar på att skapa en förstklassig infrastruktur. För det krävs en högre investeringsgrad. Med investeringar och kunskaper skapar vi nya arbetsplatser, förbättrar produktiviteten och främjar arbetsmarknadens funktionsduglighet.

Statsmakten kan med egna investeringar stöda en förnyelse av ekonomin, skapa marknader för nya, innovativa produkter, för ny innovativ service och teknologi, värna om en kvalitativ infrastruktur samt skapa förutsättningar för företagen att investera. Vi ska utnyttja alla möjligheter att öka de offentliga investeringarna för att stöda tillväxt och en förnyelse av näringslivsstrukturen. EU-lagstiftningens och den nationella lagstiftningens underskottsgränser begränsar emellertid möjligheterna till en betydande ökning av offentliga investeringar under de närmaste åren.

Trafik-, bostads- och markanvändningspolitiken bör i högre grad kombineras. De ska utgöra en friktionsfri helhet, som stöder ekonomisk tillväxt, främjar en enhetlig samhällsstruktur, håller boendekostnaderna på en rimlig nivå och stöder arbetskraftens rörlighet.

Staten startar i samarbete med kommunerna och den privata sektorn upp ett investeringsprogram för bostäder och infrastruktur för att vi ska kunna höja tomtutbudet och bostadsproduktionen till den nivå befolkningsutvecklingen förutsätter. Frågor som rör den byggda miljön koncentreras till ett ministerium.

Vi ska utveckla företagens verksamhetsförutsättningar så att de stöder investeringar och tillväxt. Tillståndsprocesserna bör för snabbas och förenklas. Höjd avskrivningsrätt för produktionsinvesteringar ska fortsättningsvis gälla.

3.

TILLVÄXT PÅ HEMMAMARKNADEN.

Förutsättningarna för tillväxt i servicebranschen, handeln och byggnationen är att vi har en tillräcklig inhemsk efterfrågan, att marknader uppstår, att vi har flexibla tillståndsprocesser och en fungerande konkurrens. Exporten ger inkomster och därmed kan hemmamarknaden växa och utvecklas, särskilt i servicebranschen. Ett tillväxt- och sysselsättningsprogram uppgörs för servicebranschen. De kreativa branscherna, bland annat mediabranschens tillväxtmöjligheter stöds med ett särskilt utvecklingsprogram.

En betydande del av de nya arbetsplatserna skapas i små och medelstora företag. Därför bör vi fästa särskild uppmärksamhet vid utvecklandet av de små företagens verksamhetsförutsättningar bland annat genom att höja den nedre momsskattegränsen och genom att stärka den sociala tryggheten för företagarna och deras familjer. Väsentligt är att minska riskerna med att starta upp ett företag. En tilltro till våra gemensamma trygghetssystem sänker tröskeln för att starta upp en egen företagsverksamhet.

4.

FÖRNYA STRUKTURERNA.

För att minska hållbarhetsgapet krävs strukturreformer som tyglar utgiftsökningar i kommunerna och en produktivitetssökning i den offentliga sektorn. Förverkligandet av social- och hälsovårdsreformen har en nyckelroll. Bas- och specialistsjukvården och den sociala servicen bör integreras och ansvaret för arrangemangen bör överföras på tillräckligt stora och starka organisationer. För att kontrollera kostnaderna för social- och hälsovården tas ett system med finansieringsramar i bruk.

Vi ska främja digitalisering i hela samhället. Med digitalisering kan vi sänka kostnaderna för den offentliga servicen och rikta resurserna effektivare. Den offentliga sektorns ICT-kostnader sänks genom att koncentrera kunskaper och styrningen av anskaffningar.

RIKTNING FÖR FINLAND

Socialskyddet ska alltid stöda deltagande i arbetslivet. Vi bereder strukturella reformer i socialskyddet som ökar deltagandet i arbetslivet och minskar förmånskostnaderna för passiv tid. Vi ska fortsätta att avlägsna flit- och byråkratifällor. Föräldraledigheten bör fördelas jämnare mellan föräldrarna. I reformerna av familjepolitiken måste utgångspunkterna vara barnens bästa, ökad jämställdhet på arbetsmarknaden och stöd för deltagande i arbetslivet.

Att stärka den nationella kunskapsnivån är en viktig förutsättning för en bättre sysselsättning. Utbildningssystemets strukturer bör reformeras så att vi kan garantera alla unga en examen i andra stadiets utbildning och förutsättningar för fortsatta studier. Kvaliteten och utbudet i högskoleutbildningen stärks så att Finland kan återta platsen bland de högt utbildade nationerna. Vi bör fästa särskild vikt vid att höja kunskapsnivån bland vuxna i arbetsför ålder som saknar en examen.

Som en del av en socialskyddsreform som främjar sysselsättningen ska långtidsarbetslösa kunna erbjudas ett meningsfullt arbete. Förverkligandet av och resurserna för skötseln av sysselsättningen överförs från staten till kommunerna. Vi ska förbättra sysselsättningen bland de partiellt arbetsförmögna genom att avlägsna hinder och erbjuda arbetsplatser.

5.

RÄTTVIS ANPASSNING.

Det är nödvändigt att fortsätta anpassningen av den offentliga ekonomin under den följande valperioden. Finland måste uppfylla hållbarhetskriterierna i EU-lagstiftningen och de nationella regelverken. Under följande valperiod bereder vi oss på beslut om en anpassning motsvarande 4 miljarder euro. Genast i regeringsperiodens början fattas beslut om en anpassning på 3 miljarder. Beslut om ytterligare anpassning på 1 miljard fattas våren 2017, om ramen kräver det.

Av de 3 miljarder som regeringen fattar beslut om i början av perioden anpassas 2 miljarder på utgiftssidan och 1 miljard på inkomstsidan. Så garanterar vi att anpassningen fördelas rättvist och äventyrar inte välfärdsstatens grundstrukturer. Att förverkliga anpassningen med enbart nedskärningar skulle med tanke på service och förmåner leda till ett ohållbart resultat. Samma förhållande, det vill säga 2/3 utgiftsanpassning och 1/3 inkomstanpassning ska också gälla tilläggsanpassningen i mitten av regeringsperioden.

Anpassningen träder stegvis i kraft. En för snabb anpassning bromsar den ekonomiska tillväxten och försvagar sysselsättningen och försvagar därmed utsikterna för potentiell tillväxt.

6.

SAMARBETE TILL HEDERS.

Det viktigaste redskapet i förverkligandet av det här programmet är samarbete.

Överenskommelser och samarbete är Finlands styrka. Vi måste återställa ett ledarskap i landet som kan värdera och utnyttja denna resurs. För att återställa stabiliteten och förutsägbarheten i den ekonomiska politiken och starta upp en exportbaserad tillväxtstrategi bör nästa regering som första åtgärd inleda förhandlingar med arbetsmarknadsparterna om en treårig arbetsmarknadslösning.

Staten kan underlätta ett sådant avtal med inkomstskattelättnader för låg- och medelinkomsttagare, förändringar i arbets- och sociallagstiftningen och med åtgärder som främjar tillväxt. Regeringen bör ha ett gott och konstruktivt samarbete med representanterna för företagargenorganisationerna och lantbruksproducenterna.

RIKTNING FÖR FINLAND

Bilaga: anpassningsprogram för den offentliga ekonomin i början av regeringsperioden

UTGIFTSANPASSNING

Näringslivsstöd	400 milj.
Exempelvis inmatningstariffer i vindkraften för nya kraftverk, omfördelning av lantbruksstöden, strukturella reformer i innovationsfinansieringen.	
Delvis frysning av indexbundna statsutgifter	800 milj.
Indexförhöjningar av pensioner, utkomststöd och andra förmåner förverkligas fullt ut. Normala granskningar av kostnadsfördelningen mellan stat och kommuner i grundservicens statsandelar genomförs. Huvuddelen av andra automatiska förhöjningar förverkligas halverade.	
Arrangörs- och strukturereform i utbildningssektorn	270 milj.
En reform av andra stadiets arrangörsnätverk och en finansieringsreform genomförs planenligt.	
Strukturella reformer av socialskyddet som stöder sysselsättningen	250 milj.
Vi bereder i samarbete en reform som stimulerar deltagande i arbetslivet och möjliggör en snabbare återgång till arbetslivet.	
Inbesparingar i förvaltningen och ICT-kostnaderna	250 milj.
Inbesparingar genom finansieringsreformen av social- och hälsovården	250 milj.

INDEXHÖJNINGAR SOM GÖRS FULLT UT

Pensioner
Barnbidrag
Utkomststödet
Studiestödet
Arbetslöshetsskyddet
Moderskaps-, faderskaps- och föräldrapenningar
Sjukdagspenning
Stöd till funktionshindrade
Bostadsstöd
Underhållsstöd
Frontmannatillägg
Ersättningar till krigsinvalider
Militärunderstöd

INKOMSTER OCH INKOMSTBAS

Före slutet av valperioden ökas skatteintäkterna med 1 miljard, 800 miljoner genom förändringar i skatteunderlaget och 200 miljoner genom att avlägsna luckor i skattebasen samt genom att effektivera kampen mot den grå ekonomin.

Vi inför skattelättnader för låg- och medelinkomsttagare och pensionärer med arbetsinkomstavdrag och pensionsinkomstavdrag. Ytterligare skatteinkomster på rättvis grund och med beaktande av betalningsförmåga kan vi få med punktskatter på skadliga produkter, beskattning av egendom och kapitalinkomster. Skattebasen komprimeras. Skattepolitiken ska vara långsiktig och vi ska utveckla överraskande förändringar.

I valperiodens början inleds beredningen av en helhetsreform av beskattningen där vi breddar skattebasen, sänker skattesatserna och förenklar skattesystemet.